

**DECYZJA  
O ŚRODOWSKOWYCH UWARUNKOWANIACH**

Na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 2, art. 75 ust. 1 pkt 4, art. 77, art. 80 ust. 1, art. 85 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.), a także § 3 ust. 1 pkt 62 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839) oraz zgodnie z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.) oraz po rozpatrzeniu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach złożonego przez Zarząd Dróg Powiatowych w Nowym Mieście Lub. z/s w Kurzętniku, ul. Sienkiewicza 48, 13 – 306 Kurzętnik,

**orzekam**

**odmówić określenia środowiskowych uwarunkowań przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko polegającego na przebudowie drogi powiatowej Nr 1335N na odcinku Mroczo – granica powiatu, na nieruchomości gruntowej oznaczonej numerami 131/2, 127/2, 124/1, 460/3, 460/2 obręb 0009 Mroczo, na nieruchomości gruntowej oznaczonej numerem 77 obręb 0003 Kowaliki oraz na nieruchomości gruntowej oznaczonej numerami 180, 31/2, 21, 116, 132/1 obręb 0001 Boleszyn, gmina Grodziczno.**

**UZASADNIENIE**

Wnioskiem z dnia 21.06.2021 r. (data wpływu: 21.06.2021 r.) Zarząd Dróg Powiatowych w Nowym Mieście Lub. z/s w Kurzętniku, ul. Sienkiewicza 48, 13 – 306 Kurzętnik, zwrócił się do Wójta Gminy Grodziczno o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na przebudowie drogi powiatowej Nr 1335N na odcinku Mroczo – granica powiatu, na nieruchomości gruntowej oznaczonej numerami 131/2, 127/2, 124/1, 460/3, 460/2 obręb 0009 Mroczo, na nieruchomości gruntowej oznaczonej numerem 77 obręb 0003 Kowaliki oraz na nieruchomości gruntowej oznaczonej numerami 180, 31/2, 21, 116, 132/1 obręb 0001 Boleszyn, gmina Grodziczno, dołączając załączniki wymienione w art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.) zwanej dalej *ustawą ooś*, m.in. kartę informacyjną przedsięwzięcia

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 62 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839) inwestycja kwalifikuje się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko dla których przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko, w tym sporządzenie raportu, może być wymagane (*drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 31 i 32 lub obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej, z wyłączeniem przebudowy dróg lub obiektów mostowych, służących do obsługi stacji elektroenergetycznych i zlokalizowanych poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*);).

W związku z art. 74 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zawiadomieniem i obwieszczeniem IP.6220.4.2021.MK z dnia 22.06.2021 r. organ prowadzący postępowanie powiadomił strony o wszczęciu postępowania

administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedmiotowego przedsięwzięcia.

W związku z prowadzonym postępowaniem w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia, na podstawie *art. 64 ust. 1 pkt 1), 2) i 4), art. 78 ust. 1 pkt 2) ustawy ooś*, Wójt Gminy Grodziczno pismem IP.6220.4.2021.MK z dnia 22.06.2021 r. wystąpił do organów opiniujących, tj. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Mieście Lubawskim oraz do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Toruniu z prośbą o wydanie opinii dotyczącej przeprowadzenia obowiązkowego przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby, co do zakresu raportu oddziaływania na środowisko.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Mieście Lubawskim opinią sanitarną znak ZNS.4083.49.2021 z dnia 01.07.2021 r. (data wpływu: 02.07.2021 r.) stwierdził, że dla przedmiotowego przedsięwzięcia nie ma potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie w opinii znak WOOŚ.4240.400.2021.AB.2 z dnia 07.07.2021 r. (data wpływu: 07.07.2021 r.) wyraził opinię, że dla planowanego przedsięwzięcia istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i ustalił pełny zakres raportu w zakresie zgodnym z *art. 66 ustawy ooś*.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Toruniu opinią znak GD.ZZŚ.5.435.358.2021.WL z dnia 05.07.2021 r. (data wpływu: 13.07.2021 r.) nie stwierdziło potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko i jednocześnie wskazało na konieczność uwzględnienia w decyzji określonych warunków i wymagań.

Na podstawie *art. 63 ust. 1, art. 65 ust. 1 ustawy ooś* oraz biorąc pod uwagę wskazane wyżej opinie, organ prowadzący postępowanie postanowieniem znak IP.6220.4.2021.MK z dnia 13.07.2021 r. nałożył na Inwestora obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia i określił zakres raportu, tj. w zakresie zgodnym z *art. 66 ustawy ooś* wskazał elementy raportu, które należy poddać szczególnej analizie.

Na podstawie *art. 63 ust. 5 ustawy ooś* organ prowadzący postępowanie postanowieniem IP.6220.4.2021.MK z dnia 13.07.2021 r. zawiesił postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do czasu przedłożenia przez wnioskodawcę raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Jednocześnie obwieszczeniem IP.6220.4.2021.MK z dnia 13.07.2021 r. organ prowadzący postępowanie powiadomił strony o wydaniu postanowienia nakładającego obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia oraz o wydaniu postanowienia zawieszającego postępowanie administracyjne do czasu przedłożenia przez Inwestora raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Inwestor dnia przy piśmie z dnia 15.11.2023 r. (data wpływu: 16.11.2023 r.) przedłożył organowi prowadzącemu postępowanie raport o oddziaływaniu na środowisko wraz z załącznikami sporządzony przez FANGORN Adam Juźwiak, ul. Tczewska 34, 82 – 500 Kwidzyn; BEEARBOR Justyna Porożyńska-Majewska, ul. Azaliowa 7B/14, 83 – 000 Pruszcz Gdański; ACER Robert Pipczyński, ul. Żłota 18, 82 – 520 Gardeja.

Działając zgodnie z *art. 77 ust. 1 pkt 1) ustawy ooś* organ prowadzący postępowanie pismem IP.6220.4.2021.MK z dnia 17.11.2023 r. zwrócił się z prośbą do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia przesyłając jednocześnie wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wraz z załącznikami.

Organ prowadzący postępowanie obwieszczeniem IP.6220.4.2021.MK z dnia 17.11.2023 r. zawiadomił strony i społeczeństwo o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, o wyłożeniu raportu o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko i poinformował o możliwości zapoznania się z jego treścią oraz możliwości złożenia wniosków i uwag w terminie 30 dni (od 20.11.2023 do 19.12.2023 r.).

W wyznaczonym terminie nie wniesiono żadnych uwag i wniosków.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie pismem WOOŚ.4221.78.2023.AB.2 z dnia 18.12.2023 (data wpływu: 18.12.2023 r.) wezwał Inwestora do uzupełnienia braków w raporcie o oddziaływaniu na środowisko.

Inwestor pismem znak ZDP-11.412.1.2021 z dnia 18.01.2024 r. złożył wyjaśnienia i uzupełnienie informacji zawartych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko.

Inwestor pismem znak ZDP-11.412.1.2021 z dnia 16.02.2024 r. uzupełnił informacje zawarte w piśmie ZDP-11.412.1.2021 z dnia 18.01.2024 r. przesłanym do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie postanowieniem WOOŚ.4221.78.2023.AB.4 z dnia 12.03.2024 r. (data wpływu: ) odmówił uzgodnienia warunków realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.

Wójt Gminy Grodziczno zawiadomieniem i obwieszczeniem GK.6220.4.2021.MK z dnia 25.03.2024 r. zawiadomił strony i społeczeństwo o zebraniu wystarczających dowodów i materiałów do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, możliwości zapoznania się z nimi i wypowiedzenia zgłoszonych żądań. W wyznaczonym 7 - dniowym terminie nie wniesiono żadnych uwag i wniosków.

Celem przedsięwzięcia jest przebudowa drogi powiatowej Nr 1335N Nowe Miasto Lubawskie – Mroczo – granica powiatu. Droga jest drogą twardą klasy technicznej Z o nawierzchni bitumicznej i służy do zapewnienia ciągłości ruchu pomiędzy ośrodkami wiejskimi przyległego terenu. Inwestycja obejmuje przebudowę drogi na odcinku ok. 5,7 km.

W ramach inwestycji przewiduje się prowadzenie następujących robót w istniejącym pasie drogowym:

- wzmocnienie nawierzchni poprzez ułożenie dwóch warstw z masy mineralno – bitumicznej,
- poszerzenie jezdni do 6,00 m poza terenem zabudowanym z wykonaniem warstw konstrukcyjnych drogi na poszerzeniu,
- przebudowę istniejącego oraz budowę nowego chodnika na terenie zabudowanym w miejscowości Boleszyn,
- regulację istniejących poboczy gruntowych o szerokości 1,00 m (ścinka miejsc zawyżonych i uzupełnienie miejsc zaniżonych),
- odwodnienie: poza terenem zabudowanym wody opadowe z jezdni poprzez spadki podłużne i poprzeczne będą odprowadzane powierzchniowo do odnawianych rowów przydrożnych infiltrujących, w terenie zabudowanym spływ wód opadowych do istniejącej sieci kanalizacji deszczowej – planowana przebudowa studni wpustów ulicznych wraz z przykanalikami,
- przebudowę i utwardzenie istniejących zjazdów w celu dostosowania ich niwelety do niwelety przebudowanej drogi,
- odnowę oznakowania pionowego i wykonanie oznakowania poziomego.

W uzupełnieniu do raportu oś przedstawił trzy warianty przedsięwzięcia: wariant proponowany do realizacji oraz racjonalny wariant alternatywny, przy czym wariant proponowany do realizacji przez Inwestora jest jednocześnie wariantem najbardziej korzystnym dla środowiska.

Wariantowanie oparto na liczbie drzew planowanych do usunięcia w wyniku realizacji inwestycji. W przypadku wariantu przyjętego do realizacji zaplanowano wycinkę 228 drzew z 498 rosnących w pasie drogowym, co stanowi likwidację ok. 46% całego zadrzewienia. W wariantcie alternatywnym zaplanowano wycinkę wszystkich drzew rosnących wzdłuż omawianego odcinka drogi powiatowej.

Po analizie raportu oś wraz z załącznikami i przedłożonym uzupełnieniem, tutejszy organ stwierdza, że inwestycja będzie negatywnie wpływać na środowisko przyrodnicze. Związane jest to ze skalą wycinki drzew przydrożnych.

Zgodnie z zapisami zawartymi w raporcie oś zakłada się wycinkę 228 drzew z 498 rosnących w pasie drogowym omawianego odcinka drogi powiatowej, co stanowi likwidację ok. 46% całego zadrzewienia. Ocena oddziaływania przedstawiona w raporcie oś, tak znaczącej wycinki alei przydrożnej na siedliska i gatunki chronione, wykazała negatywny wpływ na komponenty środowiska przyrodniczego oraz na krajobraz. Głównymi środkami zaradczymi

(minimalizującymi) negatywny wpływ na środowisko są głównie nasadzenia zastępcze (bez planu nasadzeń) w proporcji 2:1. Należy zaznaczyć, że tego typu propozycja nie rozwiązuje problemu negatywnego wpływu wycinki chociażby w aspekcie krótko i średnioterminowym na konkretne grupy systematyczne, w tym np. na porosty. Odtworzenie siedliska w przypadku tylko tej grupy (dla której również wykazano negatywne oddziaływanie) zajmie ok. 20-30 lat.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie w piśmie z dnia 18.12.2023 r., wezwał Inwestora o wykazanie cennych pod względem krajobrazowym i przyrodniczym odcinków przydrożnego zadrzewienia wraz z przedłożeniem wariantu inwestycji zakładającym ich zachowanie. W wezwaniu zaznaczono, że konieczne jest wytypowanie najcenniejszych odcinków alejowych, w taki sposób, aby w stopniu znaczącym zmniejszyć negatywne oddziaływania inwestycji na stwierdzone gatunki ich siedliska oraz krajobraz kulturowo-historyczny. Powyższa konieczność zawarta była w postanowieniu Wójta Gminy Grodziczno znak: IP.6220.4.2021.MK z 13 lipca 2021 r. gdzie w pkt II.1 wskazał: „W związku z likwidacją cennej alej, w przedłożonym raporcie należy określić wpływ planowanej wycinki drzew na stwierdzone siedliska i okazy chronionych gatunków grzybów i zwierząt oraz jej walory kulturowo – krajobrazowe. Należy również przedstawić wariant/warianty inwestycji, których celem będzie zachowanie odcinków drogi wraz z cennymi szpalerami drzew”. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie w swoim wezwaniu również wskazał na konieczność przeprowadzenia analizy wpływu wycinki drzew na stwierdzone siedliska i okazy chronionych gatunków grzybów i zwierząt oraz jej walory kulturowo – krajobrazowe. Wezwano Inwestora do przedstawienia wariantów inwestycji, których celem będzie zachowanie odcinków drogi wraz z cennymi szpalerami drzew. Kluczowym było wskazanie nowego wariantu inwestycji, który zakładał będzie zachowanie we właściwym stanie ochrony populacji gatunków chronionych, w tym pachnicy dębowej, której populacja nie została dostatecznie zinwentaryzowana. Zaproponowany wariant inwestycji powinien również zapewnić właściwą dyspersję gatunkom – tj. nie dopuszczać do luk większych niż 200 m oraz wskazywać szacunkowy procent niszczenia ich siedlisk.

Inwestor udzielając odpowiedzi na powyższe pytanie stwierdził, iż „Wnioskodawca oraz autor raportu ooś mają świadomość negatywnego wpływu planowanej wycinki na walory krajobrazowe, kulturowe oraz przedmioty ochrony gatunkowej (w tym siedliska owadów, porostów), co jest stwierdzone w raporcie”.

Ponadto Inwestor nie przedstawił wariantu inwestycji zakładającego zmniejszoną liczbę wycinanych drzew, nie wytypował najcenniejszych fragmentów zadrzewień do zachowania (wezwanie tut. organu) oraz nie udowodnił, że wpływ na komponenty środowiska przyrodniczego został w jakikolwiek sposób zminimalizowany.

Przesłane uzupełnienie dostarczyło natomiast dodatkowych argumentów przemawiających za znaczącym negatywnym oddziaływaniem inwestycji na przyrodę. W pkt 6 pisma znak: ZDP11.412.1.2021 z 16 lutego 2024 r. podano odległości drzew (bez podania ich gatunków) od krawędzi koryta. W przypadku 88 okazów drzew odległość ta wynosi mniej niż 10 cm (często 2 cm, 3 cm i 4 cm). W pozostałym przypadku tj. 173 okazów drzew nie przewidzianych do usunięcia (261-88) odległość ta wynosi kilkanaście, kilkadziesiąt rzadziej ponad 100 cm. Tutejszy organ nie może zgodzić się z argumentacją Inwestora przesłaną w uzupełnieniu, iż „Ingerencja w system korzeniowy drzew nie jest przewidziana w ramach inwestycji (...)”. Ingerencja ta będzie na tyle znacząca (wykonanie koryta w bezpośrednim sąsiedztwie pni), iż dojdzie do jednostronnego zniszczenia tzw. korzeni podporowych drzew (odpowiedzialnych za ich statykę), co w konsekwencji doprowadzi do ich obumarcia lub wywrotu, stwarzając tym samym realne zagrożenie dla bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.

W przesłanym uzupełnieniu wskazano również, iż planowane jest usunięcie 3 z 3 drzew, w których stwierdzono występowanie pachnicy dębowej, a więc 100% jej potwierdzonych stanowisk.

W raporcie ooś wskazano szereg negatywnych oddziaływań ww. inwestycji na środowisko przyrodnicze i tak na str. 64-65 ww. dokumentu zaznaczono, że:

„Na etapie realizacji planowane jest usunięcie 228 spośród 498 drzew (46%) drzew zlokalizowanych na przedmiotowym odcinku (działce drogowej). Zaplanowane do usunięcia drzewa rozmieszczone są punktowo lub stanowią odcinki szpalerów czy alei. Planowane usunięcie drzew zmieni istotnie układ przestrzenny zadrzewienia - pojawią się nowe zaburzenia ciągłości na

odcinkach do 300 m oraz spadnie ogólne zagęszczenie drzew na jednostkę długości. Pociągnie to za sobą negatywne oddziaływanie na:

- krajobraz - zatarcie pierwotnego cyklu, osłabienie roli osi krajobrazowej,
- wartości kulturowe – zatarcie układu kompozycji przydrożnej zieleni wysokiej o charakterze zabytkowym;
- układ aerodynamiczny – należy liczyć się z wzrostem prawdopodobieństwa wywrotów drzew pozostawionych ze względu na zmianę układu aerodynamicznego otoczenia. Drzewa alejowe zwykle są słabo ukorzenione od strony jezdni ze względu na zagęszczenie oraz brak napowietrzenia i nawodnienia gruntu pod pasem ruchu. Usunięcie jednego ze szpalerów odsłania pozostawione drzewa na uderzenia wiatru z kierunku, z którego wcześniej nie występował napór wiatru oraz brak jest silnych korzeni kotwiących w gruncie;
- lokalny korytarz ekologiczny – dla niektórych grup organizmów (np.: porosty) odległości ponad 200 m mogą być niemożliwe do przekroczenia i stanowią barierę despersyjną;
- znaczenie siedliskowe - 92 okazy planowanych do usunięcia to drzewa o pierśnicy >100 cm (220cm obwodu na wys. 1,3 m), które są wskazywane w opinii GDOŚ jako cenne siedlisko w kontekście występowania pachnicy próchniczki (*Osmoderma* sp.). Zakres ten stanowi ponad 55% drzew o tych rozmiarach w przedmiotowym zadrzewieniu. Ponadto należy nadmienić, że gatunki jak klon zwyczajny, jawor czy jesion wyniosły nie są w grupie drzew siedliskowych najczęściej zasiedlanych przez tego chrząszcza.”

Jak wynika z raportu ooś, spośród 4 zinwentaryzowanych gatunków porostów: odnożyca jesionowa, odnożyca kępkowa, wabnica kielichowata, szarzynka lipowa wskazano szacunkowy procent niszczenia ich populacji (odpowiednio dla gatunków) – 58%, 65%, 47% i 33% (str. 67 – 68 raportu ooś).

Na stronie 68-69 raportu ooś jego autor stwierdził, że „Planowane usunięcie drzew zakłada usunięcie 3 (100%) drzew w których potwierdzono występowanie przedmiotowego chrząszcza oraz 92 (56%) kolejnych mogących stanowić jego potencjalne siedlisko. Planowane roboty będą miały negatywny wpływ na lokalną populację gatunku przyczyniając się do niszczenia siedlisk (potwierdzonych i potencjalnych) i osobników (zabijanie w trakcie usuwania drzew).”

Stwierdzono również negatywne oddziaływania na utratę miejsc lęgowych ptaków (stwierdzonych w ramach inwentaryzacji) „Na etapie realizacji największym rodzajem oddziaływania na lokalne populacje ptaków będzie utrata miejsc lęgowych w przypadku wycinki drzew i krzewów.” oraz potencjalnie negatywne oddziaływanie na chiropterofaunę.

Zgodnie z Wyrokiem NSA sygn. akt II OSK 634/17 z 5 lutego 2019 r. cyt. „Zasadą jest ochrona drzew i ich zachowanie jako podlegającego ochronie prawnej elementu przyrody, a ustawodawca pozwala od zasady tej odstąpić w sytuacjach szczególnych. Nie tylko na organie, ale także na wnioskodawcy ciąży obowiązek wykazania przyczyn wskazujących na zasadność zastosowania tego odstępstwa, co wynika z przepisów 5 określających wymogi formalne wniosku. Rola organu sprowadza się do rozważenia czy podana przyczyna jest bardziej istotna niż wartości związane z ochroną przyrody.”

Ponadto zgodnie z wyrokiem NSA sygn.: III OSK 1780/21 z 17 stycznia 2023 r. cyt. „Z kolei wskazana wyżej zasada ochrony drzew znajduje oparcie w treści art. 2 u.o.p. ust. 1 pkt 8 i 9, zgodnie z którymi ochrona przyrody w rozumieniu ustawy polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: zieleni w miastach i wsiach (pkt 8) i zadrzewień (pkt 9). Nadto w art. 2 ust. 2 pkt 5 ustawodawca wskazał, że celem ochrony przyrody jest ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień. Należy uwzględnić również zasadę wyrażoną w art. 127 ust. 2 pkt 6 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2001 r., Nr 62, poz. 627 ze zm.) stanowiącym, że ochrona roślin i zwierząt jest realizowana w szczególności przez ograniczanie możliwości wycinania drzew i krzewów oraz likwidację zieleni.”

Zgodnie z postanowieniem NSA z 7 marca 2023 r. III OZ 78/23 cyt. „Z treści art. 74 Konstytucji RP wynika, że ogólny cel ochrony środowiska stanowi zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Bezpieczeństwo ekologiczne na podstawie art. 74 Konstytucji obejmuje działanie lub zaniechanie,

pozwalające zachować lub przywrócić równowagę przyrodniczą niezbędną do zapewnienia współczesnemu i przyszłym pokoleniom odpowiednich warunków życia oraz realizacji prawa do korzystania z zasobów środowiska i zachowania jego wartości.”

W wyroku WSA w Warszawie z dnia 25 czerwca 2020 r. sygn. Akt IV SA/Wa 255/20 zaznaczono m.in., iż „Drzewa i krzewy odznaczają się wysokimi wartościami przyrodniczymi i krajobrazowymi. Tworzą one unikalne ekosystemy dla rozwoju wielu rzadkich i chronionych gatunków zwierząt i grzybów zlichenizowanych, pełnią bardzo ważną funkcję w procesie oczyszczania powietrza ze szkodliwych substancji gazowych i pyłowych, metali ciężkich, gleby, wody czy kształtowania lokalnych warunków wodnych oraz mikroklimatu. Dają cień dla podróżujących ciągami komunikacyjnymi (drogi, ścieżki rowerowe). Pełnią także istotną funkcję społeczną i kulturową. Ponadto zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, w pasie drogowym zabrania się usuwania, niszczenia i uszkodzenia zadrzewień przydrożnych. W związku z powyższym, podmioty odpowiedzialne za zarządzanie drogami, jak i ochronę środowiska każdorazowo powinny podejmować wszelkie możliwe czynności, które zapewnią bezpieczeństwo na drogach, przy zachowaniu przydrożnych zadrzewień. Każde planowane wycięcie drzewa powinno być poprzedzone wnikliwą analizą oraz zebraniem niezbitych dowodów, świadczących o konieczności wyeliminowania drzewa z krajobrazu. Decyzja o usunięciu drzewa jest decyzją nieodwracalną w skutkach. Prawodawstwo krajowe podaje szereg przepisów mających na celu ochronę drzew oraz restrykcje przy ich wycinaniu. Zgodnie z art. 83 ust. 1 uop, zezwolenie na wycięcie drzew jest wyjątkiem od reguły zachowania drzew, które jako element przyrody podlegają ochronie prawnej. Powołując się na orzecznictwo sądowno administracyjne organ wskazał m.in., że ochrona drzew przewidziana w ustawie jest ukierunkowana na zachowanie tego elementu przyrody, związana z możliwością uzależnienia przez organ zgody na usunięcie drzewa od jego przesadzenia lub zastąpienia innym drzewem, wiążąca się ze znacznymi opłatami i wysokimi sankcjami w razie naruszenia obowiązującego zakazu usunięcia drzewa, a zezwolenie na wycięcie drzew nastąpić może jedynie w sytuacji, gdy przyczyna taka zostanie przez organ uznana za przyczynę ważną, uzasadniającą rezygnację z przewidzianej ustawą ochrony drzew. Ponadto zagrożenie stwarzane przez drzewo powinno mieć rzeczywisty, a nie hipotetyczny charakter, zaś usunięcie drzew w takim przypadku powinno stanowić jedyną możliwość usunięcia stanu zagrożenia. Usuwanie drzew powinno być zatem rozwiązaniem ostatecznym i w szczególności dotyczyć drzew obumarłych, wiatrołomów lub drzew tzw. "wysokiego ryzyka", tj. posiadających wady budowy istotne dla statyki drzewa. Ponadto wnioskodawca powinien dostosowywać swoje zamiary projektowe do obowiązujących przepisów i uwarunkowań także przyrodniczych, a nie na odwrót.”

Zgodnie z wyrokiem NSA sygn. akt III OSK 1994/22 z 28 lutego 2023 r. „W ocenie Sądu, wbrew twierdzeniom skarżącej, organ wyjaśnił, dlaczego prowadzenie prac związanych z przebudową drogi nie stanowi aksjologicznie ładunku wyższego niż zachowanie cennych elementów przyrody. Wynika to z uwagi na wyjątkowość wydawania decyzji zezwalających na usunięcie drzew, dodatkowo popartych argumentacją o możliwości innego sposobu dokonania przebudowy ulicy, pozwalającą na pozostawienie drzew.”

Biorąc powyższe pod uwagę kluczowe jest wskazanie nowego wariantu inwestycji, który zakładał będzie zachowanie we właściwym stanie ochrony populacji gatunków chronionych, w tym pachnicy dębowej, której populacja nie została dostatecznie zinwentaryzowana. Zaproponowany wariant inwestycji powinien również zapewnić właściwą ochronę wartości krajobrazowych oraz historyczno – kulturowych założenia alejowego rosnącego w pasie ww. drogi powiatowej poprzez zachowanie ich najbardziej reprezentatywnych odcinków.

Organ uzgadniający (RDOŚ w Olsztynie) nie zgodził się również z wyjaśnieniami Inwestora zawartymi w uzupełnieniu, w którym stwierdzono, że „Zmiana parametrów pobocza nie jest możliwa, gdyż taka ewentualność musiałaby być poprzedzona zgodą na odstąpienie od obowiązujących przepisów techniczno-budowlanych (...)”

W przedmiotowej sprawie istnieją rozwiązania alternatywne polegające właśnie na uzyskaniu zgody na ww. odstąpienie. Tego typu praktyki były stosowane w wielu przypadkach przebudowy dróg publicznych na terenie województwa warmińsko – mazurskiego. Powyższe musi być uzasadnione szczególnymi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi założenia alejowego. Tego

typu sytuacja zachodzi w przedmiotowej sprawie. Brak jest zatem możliwości uzgodnienia przedsięwzięcia w kształcie przedstawionym w raporcie ooś, który zakłada negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze.

Zgodnie z art. 71 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *ustawy ooś* uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wymagane jest dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Stosownie do zapisów art. 77 ust. 1 pkt 1 *ustawy ooś* – jeżeli dla planowanego przedsięwzięcia jest przeprowadzana ocena oddziaływania na środowisko, przed wydaniem decyzji środowiskowej organ właściwy do jej wydania uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, a w myśl zapisów art. 80 ust. 1 tejże ustawy, w przypadku przeprowadzenia ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, biorąc pod uwagę:

- 1) wyniki uzgodnień i opinii, o których mowa w art. 77 ust. 1;
- 2) ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- 3) wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa;
- 4) wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.

Zgodnie z orzecnictwem sądów administracyjnych przepis art. 77 ust. 1 ustawy ooś wprowadził wyraźne rozróżnienie pomiędzy uzgodnieniem, a opinią organu współdziałającego w wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Uzgodnienie jest formą o znaczeniu stanowczym, bowiem wiąże organ administracyjny rozstrzygający w postępowaniu głównym. Postępowanie uzgodnieniowe ma charakter akcesoryjny i jest częścią szeroko rozumianego postępowania w sprawie głównej; przy czym jego wynik jest niezbędny dla organu prowadzącego postępowanie główne i nie może być przez ten organ samodzielnie weryfikowany nawet wówczas, gdy postępowanie uzgodnieniowe obarczone jest wadami proceduralnymi (Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 14 kwietnia 2021 r. II SA/Łd 51/21).

Uwzględniając powyższe, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia, z uwagi na odmowę uzgodnienia realizacji przedsięwzięcia przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie skutkuje, co do zasady, koniecznością wydania decyzji odmownej, do czego organ został zobowiązany obowiązującymi przepisami prawa.

Mając na uwadze przeprowadzone postępowanie, w ramach którego planowane przedsięwzięcie nie uzyskało wymaganego prawem uzgodnienia organu, uwzględniając wniosek strony, w oparciu o wskazane na wstępie przepisy, orzeczono jak w sentencji decyzji.

W związku z powyższym postanowiono jak na wstępie.

## **POUCZENIE**

Od niniejszej decyzji przysługuje stronom odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Elblągu za pośrednictwem Wójta Gminy Grodziczno w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Jednocześnie tutejszy organ informuje, że stosownie do treści art. 127a § 1 *Kodeksu postępowania administracyjnego* w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a § 2 *Kodeksu postępowania administracyjnego*).

Wójt  
mgr Tomasz Szczepański

### Otrzymują:

1. Zarząd Dróg Powiatowych w Nowym Mieście Lub. z/s w Kurzętniku, ul. Sienkiewicza 48, 13 – 306 Kurzętnik.

2. Strony postępowania poprzez obwieszczenie na podstawie art. 74 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.).

3. A/a.

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, ul. Dworcowa 60, 10 – 437 Olsztyn.
2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, ul. Grunwaldzka 3, 13 – 300 Nowe Miasto Lub.
3. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Dyrektor Zarządu Zlewni w Toruniu, ul. Popiełuszki 3, 87 – 100 Toruń.